

ZBIGNIEW PODBIELKOWSKI

Notatki florystyczne z okolic Warszawy. Część IV — Floristische Notizen aus der Umgebung von Warszawa. Teil IV

Wpłynęło 3. XI. 1962

Niżej podany spis obejmuje 29 rzadszych gatunków roślin, znalezionych przede mną w okolicach Warszawy w latach 1961 i 1962. Przy opracowywaniu materiału oprócz cytowanej literatury korzystałem również ze zbiorów zielnikowych Zakładu Systematyki i Geografii Roślin U. W.

Ophioglossum vulgatum L. — Łąki nad brzegiem rzeki na zachód od Pustelnika (pow. Mińsk Mazow.). Inne stanowiska koło Warszawy: Podbielkowski 1959.

Botrychium multifidum (Gm.) Rupr. — Zarośla nad kanałem na południowych peryferiach Sulejówka. Z okolic Warszawy gatunek ten podawali: Kobendza (1930) — Puszcza Kampinowska (między Krzywą Górą i Górkami); Rostafiński (1886) — Ząbki (Rostafiński) i Rembertów (Bogucki, Cybulski); Błoński (1892) — Miłosna; Kobendza (1933) — Wawer; Fagasiewicz (1956) — Załęcze (pow. Wołomin).

Phegopteris polypodioides Fée — Cienisty las świerkowo-sosnowy 2 km na południowy wschód od Celestynowa.

Asplenium trichomanes L. — W lesie sosnowym na południowy wschód od Podkowy Leśnej. Paproć tę znalazł Sznabel w r. 1899 na Bielanych (mat. zielnik.).

Lycopodium inundatum L. — Podmokłe części wydmy w południowej partii torfowiska Całowanie. Rozmieszczenie koło Warszawy: Podbielkowski 1960 i 1961.

Dianthus superbus L. — Łąki w Jaktorowie, Brwinowie oraz między Kawęczynem i Lewandowem. Inne stanowiska koło Warszawy: Podbielkowski 1960.

Gypsophila fastigiata L. Wydmy koło Strugi i Anielinka. Rozmieszczenie w okolicach Warszawy: Podbielkowski 1960 i 1961.

Cucubalus baccifer L. — Zarośla na torfowisku koło wsi Bielawa (ok. 8 km na południe od Wilanowa). Roślinę tę z okolic Warszawy podają: Rostafiński (1872) — koło Warszawy (Szubert), Praga (Rostafiński), Tarchomin (Jastrzębowski); Kobendza (1922) — Bielany; Makowiecki (1889) — tereny na północny wschód od Warszawy po Białolekę i Dąbrówkę; Łapczyński (1882 oraz 1867, mat. zielnik.) — Saska Kępa; Grochowski (1931) — Wilanów; Kobendza (1953, mat. zielnik.) — Jabłonna; Kobendza (1924, mat. zielnik.) — Michałów i Kromnów (Puszcza Kampinowska); Kobendza (1923, mat. zielnik.) — Tułowice (Puszcza Kampinowska); Drymmer (1894, mat. zielnik.) — okolice Iłowa (pow. Sochaczew);

Rozenowiczówna (1932, mat. zielnik.) — Podkowa Leśna; Juraszkówna (1916, mat. zielnik.) — Wawrzyszew.

Silene otites (L.) Wib. — Wydmy we wschodniej partii torfowiska Całowanie. Rozmieszczenie koło Warszawy: Podbielkowski 1959 i 1961.

Batrachium trichophyllum (Chaix) van den Bosche — Rowy odwadniające na torfowisku Całowanie i koło Brwinowa. Z okolic Warszawy gatunek ten podają: Rostafiński (1872) — Marymont, Utrata; Błoński (1882) — Młociny, Wólka Węgłowa; Trzebiński (1899) — Wilga, stawy koło Cyganówki (pow. Garwolin); Drzymmer (1893, mat. zielnik.) — koło stacji kolejowej Łochów; Muszyński (1905, mat. zielnik.) — Korytnica (pow. Węgrów); Wiśniewski (1920, mat. zielnik.) — Brwinów; Łapczyński (1880, mat. zielnik.) — Babice; Sznabel (data ?, mat. zielnik.) — Pszczelin.

Rorippa armoracioides (Tausch) Fuss — Rowy odwadniające na torfowisku koło wsi Bielawa. W okolicach Warszawy roślinę tę notowali: Cybulski (1896) — Warszawa; Rozenowiczówna (1933, mat. zielnik.) — Podkowa Leśna; Kobendza (1947, mat. zielnik.) — Kiełpin.

Diplotaxis muralis (L.) DC. — Wzdłuż torów kolejowych do 40–50 km wokół Warszawy. Inne stanowiska: Podbielkowski 1961.

Teesdalea nudicaulis (L.) R. Br. — Wydmy na północ od Cechówki. Inne stanowiska koło Warszawy: Podbielkowski 1961.

Cardaria draba (L.) Desv. — Koło przyczółka mostowego nad rzeką Prut na trasie Wyszaków—Pułtusk. Roślinę tę podaje Cybulski (1896) z Warszawy.

Hypericum humifusum L. — Pola między Strugą i Słupnem. Rozmieszczenie w okolicach Warszawy: Podbielkowski 1960.

Polemonium coeruleum L. — W północno-wschodniej części torfowiska Całowanie. Z okolic Warszawy podawany przez: Rostafińskiego (1872) — Ząbki (Jastrzębowski), Wygoda (Rostafiński), tereny między Pruszkowem i Grodziskiem (Alexandrowicz); Błońskiego (1882) — Kałuszyn.

Linaria minor (L.) Desf. — Pola na wschód od Brwinowa. Inne stanowiska koło Warszawy: Podbielkowski 1960.

Scrophularia alata Gilib. — Nad brzegami rzeki Czarnej koło Pustelnika (pow. Mińsk Mazowiecki). — Rozmieszczenie koło Warszawy: Podbielkowski 1961.

Utricularia minor L. — Torfowisko koło wsi Grabie Stare (na wschód od Wołomina). Inne stanowiska: Podbielkowski, 1959.

Gentiana pneumonanthe L. — Łąki koło Cechówki, Jaktorowa i Brwinowa. Inne stanowiska: Podbielkowski 1961.

Valeriana dioica L. — Bagno Plecha (na północny zachód od Wyszakowa). Z okolic Warszawy podają ten gatunek: Rostafiński (1872) — Warszawa (Szubert); Kobendza (1930) — Puszcza Kampinoska (Sieraków, Kampinos, Granica, Zalasek, Lasocin, Piekło); Makowiecki (1889) — tereny na północny wschód od Warszawy po Białotkę i Dąbrówkę; Lublinerówna (1917, mat. zielnik.) — Dembe Wielkie; Kobendza (1922, mat. zielnik.) — łąki nad Łasicą (Puszcza Kampinoska), (1923, mat. zielnik.) — Sieraków, Granica, Kampinos i (1924, mat. zielnik.) — Piekło.

Anthemis tinctoria L. — Przy szosie Kołbiel — Góra Kalwaria koło wsi Całowanie. Gatunek ten notowali w okolicach Warszawy: Kobendza (1930) — nad Bzurą między Sochaczewem a Plecewicami, wzdłuż toru kolejowego z Sochaczewa do Wyszogrodu; Makowiecki (1889) — Marcelin; Błoński (1882) — Bielany; Kobendza (1912, mat. zielnik.) — Kobyłka; Zawidzka (data?, mat. zielnik.) — Dembe Wielkie; Kobendza (1923, mat. zielnik.) — Puszcza Kampinowska, nad Bzurą; Drymmer (1896, mat. zielnik.) — koło Iłowa (pow. Sochaczew).

Achillea ptarmica L. — Wilgotne części wydmy w południowej partii torfowiska Całowanie. Inne stanowiska w okolicach Warszawy: Podbielkowski 1959 i 1960.

Arnoseris minima (L.) Schweigg. et Koerte — Piaszczyste pola koło wsi Podbiel (9 km na południowy zachód od Celestynowa). Dla okolic Warszawy gatunek ten notowali: Kobendza (1930 oraz ark. zielnikowe z roku 1925 i 1924) — Puszcza Kampinowska; Jaworski (1937, mat. zielnik.) — Garbatka.

Hypochoeris maculata L. — Suche łąki na północny wschód od wsi Całowanie. Z okolic Warszawy roślinę tę podają: Kobendza (1930) — Puszcza Kampinowska; Makowiecki (1889) — tereny na północny wschód od Warszawy po Białolęgę i Dąbrówkę; Łapczyński (1888) — Brwinów; Kępin, las młochowski; Łapczyński (1882) — Wólka Węglowa; Błoński (1882) — Młociny, Rembertów; Juraszek (1928) — Jabłonna, Kaczy Dół, Józefów koło Jabłonna, Pustelnik; Trzebiński (1879) — Lasy Garwolińskie; Kobendza (1923, mat. zielnik.) — Sieraków (Puszcza Kampinowska), (1924, mat. zielnik.) — Krzywa Góra (Puszcza Kampinowska), (1925, mat. zielnik.) — Rybitwa (Puszcza Kampinowska); Sznabel (1871, mat. zielnik.) — Kawęczyn; Łapczyński (1877, mat. zielnik.) las młochowski; Muszyński (1907, mat. zielnik.) — Mińsk Mazowiecki; Karo (1867, mat. zielnik.) — Wygoda.

Allium montanum Schmidt — Nasyp kolejowy koło wsi Warszówka. Z okolic Warszawy roślinę tę notowali: Rostafiński (1872) — Wilanów (Jastrzębowski); Kobendza (1930) — Puszcza Kampinowska (Powiśle, Krzywa Góra, Cybulice, Rybitwa); Grochowski (1931) — łąki koło jez. Czerniakowskiego; Kobendza (1923, mat. zielnik.) — Krzywa Góra, Sianno, Kiełpin, (1924, mat. zielnik.) — Wędziszew, Śladów oraz (1921, mat. zielnik.) — Żerzeń.

Juncus filiformis L. — Torfowisko koło wsi Mironowe Górki (pow. Wołomin). Inne stanowiska: Podbielkowski 1960 i 1961.

J. alpinus Vill. — Torfowisko koło Strugi. Inne stanowiska: Podbielkowski 1961.

Sparganium minimum Fr. — Rowy odwadniające między Drewnicą i Lewandowem oraz na torfowisku Całowanie. Inne stanowiska: Podbielkowski 1959 i 1960.

Zakład Systematyki i Geografii Roślin Uniwersytetu Warszawskiego

LITERATURA

1. Błoński F. 1892. Przyczynek do flory jawnokwiatowej oraz skrytokwiatowej naczyniowej kilkunastu okolic kraju. Pam. Fizjogr. 12 c: 129—149.
2. Cybulski H. 1896. Spis roślin rzadkich lub zupełnie dotąd nieobserwowanych w kraju zebranych w okolicach Warszawy w r. 1894. Wszechświat 15: 141—142, 159—160.

3. Fagaszewicz L. 1956. Notatki florystyczne. *Fragm. Flor. et Geobot.* 2(2): 20—23.
4. Flora Polska. 1919—1960. 1—9. Kraków.
5. Grochowski W. 1931. Flora Wilanowa i okolic. *Bibliot. Wiad. Farm.* 15.
6. Juraszek H. 1927. Pflanzensoziologische Studien über die Dünen bei Warschau. *Bull. Int. d. l'Acad. Polon. Sc. et Lettr. Kraków.*
7. Kamiński F. 1884. Nowy nabytek flory polskiej. *Pam. Fizjogr.* 4: 266—271.
8. Kobendza R., Kołodziejczyk J. 1922. Przewodnik florystyczny po okolicach i parkach Warszawy. str. 101. Warszawa, M. Arct.
9. Kobendza R. 1930. Stosunki fitosocjologiczne Puszczy Kampinoskiej. *Planta Polonica* 2.
10. Kobendza R. 1933. Las Wawerski ze stanowiska fitosocjologii. *Ochrona Przyrody* 13: 41—59.
11. Łapczyński K. 1882. O roślinności jawnokwiatowej okolic Warszawy. *Pam. Fizjogr.* 2: 327—347.
12. Łapczyński K. 1888. Roślinność kilku miejscowości krajowych. III, Brwinów, Kempin i las Młochowski. *Pam. Fizjogr.* 8c: 38—85.
13. Makowiecki S. 1889. Przyczynek do znajomości flory okolic Warszawy. *Pam. Fizjogr.* 9c: 215—236.
14. Podbielkowski Z. 1959. Notatki florystyczne z okolic Warszawy. *Fragm. Flor. et Geobot.* 5(2): 191—198.
15. Podbielkowski Z. 1960. Notatki florystyczne z okolic Warszawy. Część II. *Fragm. Flor. et Geob.* 6(3): 253—260.
16. Podbielkowski Z. 1961. Notatki florystyczne z okolic Warszawy. Część III. *Fragm. Flor. et Geobot.* 7(1): 91—95.
17. Rostafiński J. 1872. *Florae Polonicae Prodrum.* Übersicht der bis jetzt im Königreiche Polen beobachteten Phanerogamen. *Verh. d. zool.-bot. Verein. in Wien*, 81—208.
18. Rostafiński J. 1886. Krytyczne zestawienie paprotników Królestwa Polskiego. *Pam. Fizjogr.* 6c: 235—259.
19. Szafer W., Kulczyński S., Pawłowski B. 1953. *Rośliny polskie*. Str. 1020. Warszawa, PWN.
20. Trzebiński J. 1899. Flora lasów Garwolińskich i sąsiednich okolic. *Spraw. Kom. Fizjogr. AU*, 34: 19—85.

ZUSAMMENFASSUNG

Die Liste umfasst 29 bemerkenswertere oder seltenere Pflanzenarten, die im Jahre 1961 und 1962 in der Umgebung von Warszawa vom Verfasser gefunden worden sind.

Institut für systematische Botanik und Pflanzengeographie der Universität, Warszawa